

LANDSBYEN STAVREBY

Landsbyen Stavreby består af små længehuse og gamle gårde placeret omkring den bugtede landsbygade. Det er den største og sydligst beliggende landsby på Jungshoved.

I 1688 bestod Stavreby af 24 gårde, som har ligget meget regulært langs landsbygaden. Efter udskiftning i 1796 lå der ca. 17 gårde i landsbyen, og i dag er her ca. 5 tilbage.

Nakkegården lå indtil 1915 inde midt i byen, men brændte efter et lynnedslag. Også naboejendommen, hvor der var købmandsforretning, nedbrændte. På brandtomten i nr. 24 og 26 blev bygget beboelseshuse med herrefrisørsalon i det ene.

I 1920'erne bestod Stavreby af 5 gårde, 6 husmandsbrug og 2 købmandsforretninger, den ene med kødudsalg i nr. 19 og den anden i nr. 23, som først lukkede i begyndelsen af 1970'erne. Der var et brødudsalg i nr. 29, en slagter, to systuer og 27 huse som var beboet af fiskere og arbejdere. Indtil 1925 var der skole i nr. 43 på Stavreby Strandvej.

I nr. 48 var der smedje, indtil smeden i 1960 byggede et nyt smede- og autoværksted i Jungshoved By.

Ved gadekæret ligger den tidligere præstegård som nu anvendes til selskaber, konferencer og overnatning. Her boede præsten ved Jungshoved kirke indtil sognet blev lagt sammen med Allerslev sogn i 1972.

Syd for landsbyen findes Danmarks mindste fiskerihavn med broer, småskure og bedding. Havnen er hjemsted for det lokale bådelaugs joller og andre mindre fartøjer egnet til den lavvandede Bøgestrøm. Havnen bruges også af lystsejlere.

STAVREBY GADEKÆR

Gadekæret har i århundreder været en vigtig del af landsbyens liv. Her vandede bønderne deres husdyr, her rengjorde man gårdenes redskaber efter endt arbejdsdag i marken. Her blev tønder og kar lagt i vand for at tætnes dem, her kølede landsbysmeden det gloende jern, når han var færdig med at bearbejde det, og her hentede man vand til at slukke ildebrande. Med tiden mistede gadekæret sin oprindelige funktion og er i dag en rekreativ plads, hvor gæster er velkomne til at nyde medbragt mad og drikke.

Rundt om gadekæret vokser dunhammer og tagrør, snerler og dueurt. I vandet ses andemad. I vandet lever den grønne frø, som ofte sidder på cementkanten og soler sig.

Cementkanten blev i sin tid lavet for at lette tilkørslen for Brandsprøjterne.

Svævende over vandet ses om sommeren libeller, vandnymfer og guldsmede. Ikke sjældent kommer fiskehejren forbi.

Tekst: Knud Jacobsen, Lise Jacobsen, Vordingborg Kommuneplan. Tegninger: Lise Jacobsen